

T.B.M.M.
HALKLAŞIM VE DEMOKRATİK PARTİSİ

Sayı: 14.765
Tarih: 08.10.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

02/07/2008 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına
Dair Kanun Teklifi ve gerekçeleri ektedir.

Gereğini arz ederim. 08.10.2021

Dilşat CANBAZ KAYA
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği
Esas Komisyon	Adalet
Tarih : 11 Ekim 2021	Esas No. 2/3865

YERİ
MÜHÜRÜ
TARİHİ
İMZA

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ

08 Ekim 2021

Numara:

08 Ekim 2021

891547

GENEL GEREKÇE

Soyadının; bireylerin mesleki, özel ve sosyal yaşantılarındaki tanınırlıkları açısından önem arz ettiği aşikardır. Kendi soyadı ile birlikte eşinin soyadını kullanan kadınların birçoğu mesleki ve sosyal yaşantılarında karışıklıklarla karşılaşmakta ve iki soyadının sebep olduğu karmaşa sebebiyle mağduriyet yaşamaktadır. Yalnızca evlenmeden önceki soyadını kullanmak isteyen kadınlar, iş bu kanun maddesi sebebiyle öncelikle Aile Mahkemelerinde dava açmak ve alınan kararı ilgili Nüfus Müdürlüklerine teslim etmek suretiyle evlenmeden önceki soyadını tek başına kullanabilmektedir. Bu durum evlilik sonrasında uzun mahkeme süreci ile birlikte kadın açısından birçok mağduriyet doğurmaktadır. Türk Medeni Kanunu'nun 187'inci maddesi ile kadınlara kocasının soyadı önünde evlenmeden önceki soyadını kullanma hakkı tanınmıştır. İş bu kanun maddesi gereğince, yalnızca evlenmeden önceki soyadını kullanmak isteyen kadınların ilgili nüfus müdürlüklerine yaptıkları başvurular reddedilmektedir. Oysaki evlenmeden önceki soyadını kullanmak istemek için haklı bir gerekçenin bulunmasına ihtiyaç olmadığı, AİHS 8 ve Anayasanın 17. maddeleri kapsamında bir insan hakkıdır ve cinsiyete dayalı olarak bir ayrıma tabi tutulmaksızın erkek ve kadın arasında eşit şekilde uygulanmalıdır. Evlenmeden önceki soyadının tek başına kullanmasına izin verilmesi gerektiği, aksi durumun Anayasa'nın 17 ve 90. ve maddesi AİHS'in ise 8 ve 14.maddelerine aykırılık teşkil edeceği gerek Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun gerekse Anayasa Mahkemesi kararlarının da işaret ettiği üzere sabittir.

Yukarıda açıklanan sebepler ile; güncel Yargıtay Kararları ile çelişen, Anayasa ve AİHS hükümlerine aykırılık teşkil eden Türk Medeni Kanunu'nun 187'inci maddesinde değişiklik yapılması gereklidir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile evlenen kadınların yalnızca evlenmeden önceki soyadını, eşinin soyadını veya her ikisini birden kullanabilmeleri düzenlenmiştir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

TÜRK MEDENİ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN
KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 02/07/2008 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 187'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Evlenen kadın isteğine göre; evlenmeden önceki soyadını, eşinin soyadını veya her iki soyadını birden kullanabilir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.”